KAMMARRÄTTEN

KR RÄTTSFALL

Användning av bostadstelefon i tjänsten.

Postverket hade under år 1953 bestritt kostnaderna för bostadstelefon för vissa inom Stockholms stad bosatta postfunktionärer.

Uppgift om de sålunda erlagda avgifterna för ifrågavarande telefoner hade icke lämnats till ledning vid 1954 års taxering av berörda personer; avgifterna hade icke heller upptagits i vederbörandes deklarationer.

Hos Stockholms stads PN framställde vederbörande TI anmärkning med yrkande, att en av de berörda postfunktionärerna — här kallad X — måtte beskattas för ett belopp av 170 kr., motsvarande vad postverket utgivit till Televerket för dennes bostadstelefon.

Med anledning av den ifrågasatta anmärkningen hade Kungl. Generalpoststyrelsen i skrivelse den 30 okt. 1954 anfört bl. a. följande. Frågan om anordnande av telefonförbindelse på postverkets bekostnad till befattningshavares bostad prövades av styrelsen från fall till fall, varvid före besluts fattande undersökning gjordes, huruvida vederbörande handlade sådana göromål, att han vid förekommande driftsavbrott el. dyl. borde kunna lätt nås även under tjänstefri tid. Innehavet av bostadstelefon vore sålunda knutet till viss befattning och vid ombyte av innehavare överflyttades bostadstelefonen till den nye befattningshavaren. Därvid beslutade styrelsen antingen — därest telefon icke redan funnes till dennes bostad — att telefonförbindelse i lägsta abonnemangsklassen finge på postverkets bekostnad anordnas till befattningshavarens bostad, varvid abonnemanget tecknades av postverket, eller också att avgifterna för redan anordnad telefonförbindelse finge gäldas av postmedel, i samband varmed postverket övertoge abonnemanget. — Telefonförbindelse på postverkets bekostnad till vederbörandes bostad hade anordnats till befattningshavare i de mest skilda lönegrader och även till befattningshavare med lön enligt kollektivavtal, exempelvis vissa maskinister och portvakter m. fl. vid postverkets fastigheter. — Beträffande automatiserade områden hade styrelsen begränsat det antal samtal som betaltes av postmedel till att motsvara högst 75 markeringar på samtalsräknaren per kvartal. Styrelsen hade därvid utgått från den förutsättningen att antalet tjänstesamtal i allmanhet icke överstege nämnda antal. — Enligt styrelsens mening syntes det icke med fog kunna hävdas, att de belopp, som av postverket guldits till Televerket, borde likställas med inkomster för befattningshavare. Högst den del av grundavgiften, som proportionellt belöpte på befattningshavares privata samtal, syntes enligt sty-

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-19 19:03:35

relsens mening kunna betraktas som en beskattningsbar ekonomisk förmån för befattningshavaren. Detta belopp vore givetvis ur beskattningssynpunkt obetydligt och stode icke i rimligt förhållande till kostnaderna för de betungande bokföringsåtgärder, som från postverkets såväl som från befattningshavarnas sida måste vidtagas för erhållande av underlag för korrekta uppgifter enligt TF. — Såsom ovan påpekats finge innehavet av bostadstelefon anses innefatta skyldighet för vissa befattningshavare oavsett lönegradsplacering att under tjänstefri tid mottaga och meddela besked i tjänsteärenden. Åläggandet av sådan skyldighet hade motiverats av att brådskande åtgärder kunde behöva vidtagas för driftens behöriga gång. Styrelsen ansåge sig böra fästa uppmärksamheten därpå, att beskattning av de avgifter, som av postverket erlades för bostadstelefonerna, kunde komma att medföra ovillighet från vederbörande befattningshavares sida att handlägga med innehavet av bostadstelefon sammanhängande frågor utanför tjänstetiden. Det hade nämligen redan tidigare under hand till styrelsen framförts klagomål mot det intrång i vederbörandes tjänstefria tid, som innehavet av bostadstelefon i vissa fall ansetts medföra.

För sin del yttrade X i en den 2 dec. 1954 dagtecknad skrift bl. a. följande. De tjänstesamtal, som utväxlades på X:s telefonapparat, vore relativt många. Det beredde X och, när han inte befunne sig i bostaden, hans familj stort besvär. Samtal kunde komma på hart när vilken tid av dygnet som helst; i synnerhet vore så fallet i fråga om samtal från olika tidningsredaktioner. Ofta gåve sådana samtal anledning till ett flertal utgående tjänstesamtal. Att under sådana omständigheter betrakta tjänstetelefon i hemmet såsom en beskattningsbar förmån syntes X oriktigt, och det förefölle honom uppenbart att i så fall någon skyldighet för honom att hålla tjänstetelefon i hemmet icke längre förelåge. — Om tjänstetelefon i hemmet betraktades som en tjänstemannen tillkommande förmån syntes det kunna ifrågasättas om icke tilldelandet av en sådan förmån stode i strid med bestämmelserna i 18 § 1 mom. andra st. SAR. Att indraga samtliga sådana tjänstetelefoner skulle vara till stor skada för postverket. Med anledning härav ansåge sig X böra bestrida ifrågavarande anmärkning.

Genom beslut vid sammanträde den 13 jan. 1955 fann PN skäligt att till beskattning upptaga av postverket erlagda avgifter för telefon i X:s bostad, 170 kr.

X besvärade sig härefter hos KR över PN:s beslut under yrkande, i första hand, att beslutet på de av honom hos PN anförda skälen måtte undanröjas och taxeringarna sålunda bestämmas i enlighet med avgiven självdeklaration; härutöver anförde X bl. a. följande. Av det angivna beloppet, 170 kr., avsåge 18 kr. beräknade markeringsavgifter för samtal i tjänsten. Under inga omständigheter torde sistnämnda belopp kunna upptagas till beskattning. I fråga om återstående belopp, 152 kr., syntes, om överhuvud någon del därav ansåges böra upptagas till beskattning, det riktiga vara att det fördelades mellan samtal i tjänsten och andra samtal. Eftersom någon exakt uträkning icke här kunde ifrågakomma, torde lämpligen hälften böra anses falla på tjänstesamtalen. I andra hand yrkade X alltså, att det av PN till beskattning upptagna beloppet måtte nedsättas till 76 kr (170 — 18 — 76).

I avgiven förklaring yrkade TI avslag

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-19 19:03:35

å besvären samt yttrade bl. a. följande. Ovannämnda belopp, 152 kr., torde avse grundavgift, 110 kr (4 × 27 : 50 kr.), och särskild kostnad för sidotelefon el. dyl., 42 kr. Anledning att från beskattning undantaga beloppet 18 kr. (300 markeringar à 6 öre) syntes icke föreligga. Det vore outrett om och i vad mån X i verkligheten använt telefonen för utgående samtal i tjänsten. Beloppet 18 kr. syntes tillämpas för alla posttjänstemän, som hade telefonförmån och vars faktiska avgiftsmarkeringar överstigit 75 per kvartal. Åtskilliga andra statstjänstemän och enskilda löntagare torde befinna sig i samma situation som X, nämligen att de stundom använde sin telefon i bostaden för något samtal till arbetsplatsen eller för något lokalsamtal, som berörde tjänsten, utan att de härför uppbure särskild ersättning från sitt verk eller sitt enskilda företag och utan att de kommit på tanken att påyrka avdrag i sina deklarationer för dylika lika bagatellartade som okontrollerbara kostnader.

Genom utslag den 28 mars 1957 fann KR icke skäl att göra annan ändring i PN:s beslut än att, som beloppet å 18 kr., icke kunde anses hava utgjort för X skattepliktig intäkt, dennes taxeringar nedsattes med motsvarande belopp.

Jfr RÅ årg. 1947 ref. 4 och not. Fi 122—127, årg. 1952 not. 1552, årg. 1953 not. 1210 samt årg. 1954 not. 2230.

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-19 19:03:35